

De ideale anti-marter steenuilenkast?

Het oprukken van de Steenmarter in West-Vlaanderen gaat vlugger dan verwacht. Na enkele waarnemingen twee jaar geleden in het Ieperse en ook in Kortrijk is dit prachtdier inmiddels ook in Mandelstreek aangekomen. Dit voorjaar werd een verkeersslachtoffer gevonden aan de Vosseberg in Hoogleden. Sindsdien ben ik beginnen nadenken hoe ik het best onze nestkasten kan beveiligen.

Na wat rondzoeken op het net trok ik vlug mijn conclusie: de goedkoopste, simpelste en doeltreffendste manier om bestaande kasten te beveiligen is het aanbrengen van een halve meter lange pvc-buis met een diameter van 160 mm. De buis wordt bevestigd voor het invlieggat, aan het uiteinde wordt de buis schuin afgezaagd naar beneden toe. De buis moet ver genoeg uit de boom steken zodat de marter er niet kan inspringen.

Probleem: onze kasten van het type Schwarzeberg zijn reeds één meter lang en buisvormig. Als je daar nog een halve meter buis moet aanzetten wordt het meer een raket die in een boom beland is. Misschien willen sommige eigenaars dit ook niet meer in hun boom.

Op deze Franse site <http://www.noctua.org/france.html> vond ik naast de kast- buis beveiliging ook een Schwarzenbergmodel uit één meter pvc-buis. Dat leek me interessant, maar ik geloofde er niet erg in. Hoe hoog zouden de temperaturen wel niet oplopen in een plasticen buis, wat met condens? Ik wilde wel eens weten wat de resultaten waren met dit type. Op het mailadres verbonden aan de site kreeg ik geen antwoord.

Dus restte er mij maar één manier om meer te weten te komen: Zelf aanmaken en uittesten.

Mijn methode wijkt nogal wat af van die van Noctua maar het principe blijft. Ik neem een grotere diameter: 200mm in plaats van 160mm, voor de verluchting werk ik verder zoals met het Mandelmodel, namelijk een gleuf in de bovenkant van de broedkamer met een dakje erbovenop. Ik maak de gleuf in de pvc kast dubbel zo groot (40 x 200 mm), om zoveel mogelijk trek te krijgen. De laag aarde van vijf centimeter dik die Noctua aanbeveelt vervang ik door een laag houtbeton van drie cm dik. De laag is zacht genoeg om de vogels vaste voet te geven en voelt niet koud aan om op te broeden.

Na het ineenknutselen van zo'n kast deed ik in het voorjaar 2008 mijn eerste test: de temperatuur mag niet hoger oplopen dan in het Mandelmodel. Op 10, 11 en 12 mei lopen de temperaturen op tot 27 graden. Ik leg het Mandelmodel en de PVC-kast naast elkaar in volle zon en registreer gedurende die drie dagen de temperatuur.

Die blijkt de eerste dag krek dezelfde, de twee volgende dagen gaat de temperatuur in de PVC-kast één graad hoger. De hoogste temp meet 42 graden op 11 mei en zakt naar een minimum van 12 graden. Ook dit minimum is net één graad hoger dan in het Mandelmodel.

Ik ben verbaasd over het minieme verschil en verbijsterd over de toch wel zeer hoge temperatuur. Op de data waarbij ik met beide kasten experimenteerde lagen er jongen in de kasten die het zeer warm moesten hebben. Een drietal van onze kasten liggen in volle zon, zonder de minste beschutting, doordat de bomen afgestorven zijn. Ze blijven liggen omdat er geen waardig alternatief in de buurt is. Toch zien we elk jaar gezonde jongen uitvliegen.

De temperatuur-test valt dus mee, wat met de condens? Overleg met Pol Ingelaere en Koen Vandepitte dringt zich op.

Na wikken en wegen besluiten we enig risico te nemen. Ik maak nog een tweede PVC-kast aan. In de winter van 2008 vervangen we twee bezette kasten door pvc-kasten. In 2009 was er één en in 2010 waren beide kasten bewoond. De jongen waren kerngezond en de kasten lagen er mooi droog bij.

Na deze mooie resultaten ben ik deze nazomer dus gestart met de aanmaak van tien van deze pvc-kasten. Ze zijn goedkoper, sterker en vragen minder werk bij aanmaken. Ik heb er ook geen probleem mee om een pvc-kast in de natuur aan te brengen. Ons vorig model was tenslotte ook voorzien van een laag roofing.

Ludo

